

Motivationsforskning och språkklassrummet

Vad motiverar elever att studera moderna språk i skolan
och vad lärare kan göra för att skapa motivation?

Erik Cardelús, Institutionen för språkdidaktik, Stockholms universitet

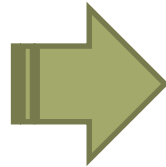
Motivationsforskning och språkklassrummet

Vad motiverar elever att studera moderna språk i skolan och vad lärare kan göra för att skapa motivation?

Erik Cardelús, Institutionen för språkdidaktik, Stockholms universitet

Nutidens paradox

- Globalisering och exportorientering
- Migration
- EU-integration
- Digital revolution
- Ökat resande och mobilitet
- Flerspråkighet och multikulturalitet

- Sviktande intresse att studera L3 (moderna språk, främmande språk)
- Språklig mångfald enfald???
- —
- Ett smalnande synfält
- *Is English really enough?*

Motivationsrelaterade utmaningar i svensk språkutbildning

- Cirka 65% fullföljer sitt moderna språk från åk 6 till åk 9 (Skolverket 2011)
- Högt antal avhopp, speciellt bland pojkar (60% kvar i 9:an)
- Bara några få procent studerar steg 5, 6 eller 7 i gymnasiet
- Grunda språkkunskaper
- Glappet mellan gymnasiet och universitet ökar
- Brist på språklärare – med behörighet och legitimation

Motivationsrelaterade utmaningar

Hur får vi eleverna att studera moderna språk **längre?**

Elever som läser moderna språk på gy 2015-16 (Skolverket 2017)

Tabell 12: Kursbetyg i moderna språk, Sveriges officiella statistik

	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Steg 4	Steg 5	Steg 6	Steg 7
Franska	1256	576	7253	4619	624	72	36
Spanska	3589	1960	18.580	11.727	878	41	-
Tyska	2983	1426	7704	5037	540	84	50

Forskningsinriktningen bottnar i...

- Intresse
- Erfarenhet
- Behov och relevans, lite forskning (Henry 2012)

Omvänd forskningsfråga

- Bristfokus/sjukdomsfokus/
patogent
- Vad gör att så många
elever väljer bort initialt
eller hoppar av?

- Resursfokus/friskfokus/
salutogent
- Vad gör att elever (trots
allt) väljer moderna språk
och fortsätter med sina
studier?

Vad motiverar elever till att studera moderna språk, trots allt?

- Motivationsteori – rikt forskningsfält (*Hedegaard Hein 2012*)
- Motivation – motor och grund i allt mänskligt beteende
- Movere – röra, sätta i rörelse
- Inte direkt observerbart
- Problem att avgränsa och ringa in

Vad är motivation?

”A process whereby goal-oriented activity is instigated and sustained”

(Schunk, Pintrich & Meece 2008)

Vad är motivation? Tre kännetecken: (Pintrich, Marx & Boyle 1993)

Vad man väljer (*choice*)

Hur länge man fortsätter (*persistence*)

Hur hårt man anstränger sig (*effort*)

Min avhandling

- 43 informanter
- Steg 5 (3:an i gymnasiet vid vanlig studiegång)
- De stora språken
- Två skolor
- Flermetodsinriktning: enkät och intervju

Resultat

- Viktigt att eleven besitter inre motivation (Deci 1975; Deci & Ryan 1985), bemästrandemål (Ames 1992) och självförmåga (Bandura 1997)
- Viktigt för eleverna med både lustfyllt lärande (*inre motivation*) och – i vissa fall – även betyg (*yttre motivation*)
- Viktigt att ha självförmåga, "att ha erfarenhet av att lyckas" och motiverande omgivning
- Viktigt med bra lärare (Hattie 2014)

Didaktiska implikationer: Vad kan läraren göra?

- "Kunnig, kul och koll"
- En motiverad lärare är en motiverande lärare
- Språkutbyten – motiverande
- IKT – en komplex bild, snarare verksamt efter IRL än tvärtom
- Betona och stärka självbilden för L3, inte jämföra med engelska (Henry 2012)

Relaterade forskningsfrågor

- Vad gör spanska så populärt?
- Attityder till språk: franska "fint", spanska "lätt" och tyska "grammatiktungt"
- De nya språken (*kinesiska, arabiska, ryska* osv)
– nuläge och framtid
- Forskning med *nyare* teoretiska begrepp, perspektiv och metodologier, t ex dynamiska-statiska mindsets (Dweck 2015), Grit (Duckworth 2015).

Relaterade forskningsfrågor

- Vad motiverar och gör lärare motiverande?
- Effektstudier: Vad gör metoden x eller y motiverande?
- Digitala verktyg och motivation (Blomgren 2016)
- Genus – varför så många tjejer, totalt och ämnesmässigt?
- Fallstudier kring hur moderna språk får en starkt ställning på en skola eller kommun

Slutligen, varför moderna språk?

- Personligt växande och berikande – vidgar perspektiv
- Ekonomisk nytta, personlig och nationalekonomisk
- Berikande för kulturen och samhället – mångfald # enfald
- Mer empati med språk, vänskap och förståelse

Tack för din uppmärksamhet!

Gracias por
su atención

Eskerrik asko zure arreta

Gràcies per
la vostra atenció

Vielen Dank für Ihre
Aufmerksamkeit

Merci de votre
attention

Kontakt: erik.cardelus@isd.su.se

Litteratur

Alderman, M.K. (2008) *Motivation and Achievement: Possibilities for Teaching and Learning*. New York: Routledge.

Anderman, E. M. & Anderman, L. H. (2010) *Classroom Motivation*. New Jersey: Pearson.

Ames, C. (1992). Classrooms: Goals, structures, and student motivation. *Journal of Educational Psychology*, 84(3), 261-271.

Appelgren, A. (2015) *Error, Praise, Action and Trait: Effects on Feedback on Cognitive Performance and Motivation*. Stockholm: Karolinska Institutet.

Bandura, A. (1997) *Self-efficacy: the exercise of control*. New York: W.H. Freeman and Company.

Blomgren, J. (2016) *Den svårfångade motivationen*. Göteborg: Göteborgs universitet.

Clément, R. & Kruidenier, B. (1983) *Orientation in second languages acquisition. I: The effects of ethnicity, milieu, and target language on their emergence*. *Language Learning* 33: 273-291.

Litteratur forts

Dweck, C. S., & Leggett, E. L. (1988). *A Social-Cognitive Approach to Motivation and Personality*. *Psychological Review*, 95(2), 256-73.

Dweck, C.S. (2015) *Mindset: Du blir vad du tänker*. Stockholm: Natur och kultur.

Dörnyei, Z., MacIntyre, P.D. & Henry, A. red. (2015) *Motivational Dynamics in Language Learning*. Bristol: Multilingual Matters.

Dörnyei, Z., MacIntyre, P.D. & Henry, A. red. (2015) *Motivational Dynamics in Language Learning*. Bristol: Multilingual Matters.

Dörnyei, Z. (2000) Motivation. I: Robinson, P.J. (red.) (2013). *The Routledge encyclopedia of second language acquisition*. London: Routledge, 425-435.

Dörnyei, Z. (2006) *Individual differences in second languages acquisition*, in AILA Review volume 19, Amsterdam: John Benjamins Publishing Company, 42-68.

Dörnyei, Z. y Skehan, P. (2003) *Individual differences in Second Language in Second Language Learning*. I: Doherty, C. & Long, M. (2003) *The Handbook of Second Language Acquisition*. Blackwell, 589-630.

Litteratur forts

Dörnyei, Z. & Ushioda, E. (2011) *Teaching and researching motivation*. Harlow: Pearson.

Dörnyei, Z. (2005) *Psychology of the Language Learner. Individual Differences in Second Language Acquisition*. London: Lawrence Erlbaum Associates.

Dörnyei, Z. (2003). Attitudes, Orientations, and Motivations in Language Learning: Advances in Theory, Research, and Applications. *Language Learning*, 533-32.

Dörnyei, Z. & Ushioda, E. ed. (2009) *Motivation, Language Identity and the L2 Self*. Bristol: Multilingual Matters.

Eccles, J.S. (1983) *Expectancies, values, and academic behavior*. I: IJT Spence (red) Achievement and achievement motives: Psychological approaches.

Eklöf, H. (2006) *Motivational Beliefs in the TIMSS 2003 Context. Theory, Measurement and Relation to Test Performance*.

Umeå: Umeå University.

Litteratur forts

Enkvist, I (2005) *Trängd mellan politik och pedagogik: svensk språkutbildning efter 1990*: Hedemora: Gidlund.

Francia, G. & Riis, U. (2013) *Lärare, elever och spanska som modernt språk. Styrkor och svagheter – möjligheter*.

Uppsala: Fortbildningsavdelningen för skolan internationalisering.

Giota, J. (2001) *Adolescents' Perceptions of School and Reasons for learning*. Göteborg: Göteborgs universitet.

Giota, J. (2006). *Självbedöma, bedöma eller döma? Om elevers motivation, kompetens och prestationer i skolan*. I: *Pedagogisk forskning i Sverige* 11:2, 94-115.

Griffiths, C. red. (2008) *Lessons from Good Language Learners*. Cambridge: Cambridge University Press.

Gärdenfors, P. (2010) *Lusten att förstå*. Stockholm: Natur & Kultur.

Hattie, J. (2014) *Synligt lärande*. Stockholm: Natur & Kultur.

Hattie, J. & Yates, G. (2014) *Hur vi lär: Synligt lärande och vetenskapen om våra lärprocesser*. Stockholm: Natur & Kultur.

Hedegaard Hein, H. (2012) *Motivation*. Stockholm: Liber.

Henry, A. (2012) *L3 Motivation*. Göteborg: Göteborgs universitet.

Litteratur forts

Jacobsson, A-K. (2000) *Motivation och språkinlärning ur genusperspektiv*. Göteborg: Göteborgs universitet.

Lundgren, M. & Lökholt, K. (2006) *Motivationshöjande samtal i skolan*. Lund: Studentlitteratur.

Markus, H. & Nurius, P. (1986) *Possible Selves*. In: *American Psychologist*, 41(9), 954-969.

Nakata, Y. (2006) *Motivation and Experience in Foreign Language Learning*. Bern: Peter Lang

Myndigheten för skolutveckling. (2003a). *Attitydundersökning om språkstudier i grundskola och gymnasieskola*.

Stockholm: Myndigheten för skolutveckling.

Pintrich, P.R., Marx, R.W. & Boyle, R.A. (1993) Beyond Cold Conceptual Change: The Role of Motivational Beliefs and Classroom Contextual Factors in the Process of Conceptual Change. *In: Review of Educational Research. Vol. 63, No 2, (Summer 1993), p.p.167-199.*

Schunk, D.H., Pintrich, P.R., Meece, J.L. (2008) *Motivation in Education*. New Jersey: Pearson.

Litteratur forts

Skolverket (2011) Redovisning av regeringsuppdrag. angående utveckling av språkvalen moderna språk och svenska/engelska.

Skolverket (2013) *Att tala eller inte tala spanska*. Stockholm: Skolverket.

Skolverket/GERS (2007) Gemensam europeisk referensram för språk: lärande, undervisning och bedömning. Skolverket/Europarådet.

Ushioda, E. ed (2013) *International Perspectives on motivation*. New York: Palgrave MacMillan.

Wentzell, K.R & Wigfield, A..ed (2009) *Handbook of Motivation at School*. New York: Routledge.

Österberg, R. (2008) *Motivación, aptitud y desarrollo estructural. Un estudio sobre la actuación lingüística en aprendientes suecos de español. L2*. Stockholm: Stockholms universitet.